

OBAVIJEST PROIZVOĐAČIMA ŠEĆERNE REPE I CIKLE

Posted on 13. kolovoza 2019.

Categories: [Preporuka](#), [Ratarstvo i ostalo](#)

Tag: [Međimurska](#)

Posljednja preporuka proizvođačima šećerne repe i cikle upućena je prije nešto više od mjesec dana (05.7. 2019.). Ove sezone smo već početkom lipnja (06.6. 2019.) uputili obavijest proizvođačima cikle i šećerne repe o pojavi prvih znakova sive pjegavosti (*Ramularia*) na poljima šećerne repe i cikle.

Prema višegodišnjim iskustvima prosječno od sredine srpnja do kraja druge dekade mjeseca kolovoza bilježimo jači razvoj najopasnije bolesti lišća šećerne repe – pjegavosti i paleži čiji je uzročnik *Cercospora beticola*. Tome pridonose ljetne topline i povremeni prodori vlažnih fronti s pljuskovima nakon kojih bilježimo česte jutarnje rose i/ili magle.

Od početka mjeseca kolovoza o.g. na lokalitetima uz riječne doline (Mura, Drava) tijekom deset noći bilježimo dugotrajnu rosu (i sumaglicu), prilikom čega zadržavanje vlage na biljnim organima najčešće traje od 300 do 810 minuta (od 5 do 13,5 sati)! Također, u posljednjih tjedan dana najviše su dnevne temperature najčešće u rasponu 30,5-34,1°C a obilnije oborine smo bilježili dana 2. i 3. kolovoza 2019. (najviše kiše je tada padalo u središnjem i istočnom dijelu Međimurja uz rijeku Dravu, npr. na području Orehovice u količini od 54,4 mm a na području općine Donje Dubrave u količini do 50,6 mm)!

Nakon jučerašnjeg vrlo vrućeg dana tijekom jutra puše sjeverni vjetar, a naredne noći očekujemo oko 25 mm oborina, u narednim će danima biti toplo i vrlo sparno razdoblje najvišim temperaturama 25-32°C! Više neće biti tako vruće sa uzastopno 5-6 ljetnih dana kada su temperature u hladovini >31°C, a nove oborine su moguće početkom vikenda (16.8.) i početkom idućeg tjedna (19.8.)!

VAŽNO: Krajem prvog tjedna mjeseca kolovoza (07.8. 2019.) pregledom polja cikle i usjeva

šećerne repe na lokalitetima uz rijeku Dravu i akumulaciono jezero HE Čakovec uočena je vrlo jaka pojava pjegavosti lišća (*Cercospora beticola*) (zaraza lišća >65 %), a zbog vrlo povoljnih uvjeta za razvoj ove bolesti u narednom razdoblju proizvođačima savjetujemo redovito pratiti zdravstveno stanje usjeva i provoditi usmjerene mjere zaštite dopuštenim fungicidima (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>).

Pjegavost i palež lišća repe se prvo pojavi na poljima gdje se šećerna repa ne uzgaja u preporučenom agrotehničkom plodoredu, odnosno na poljima udaljenim do 100 m od prošlogodišnjih repišta.

VAŽNO: Projektom istraživanja osjetljivosti pjegavosti lišća šećerne repe (*Cercospora beticola*) na fungicide tijekom protekle 2018. godine potvrđena je unutar populacije bolesti slabija osjetljivost (umjerena rezistentnost) na *azoksistrobin*. Isti izolati su pokazali osjetljivost na druga dva strobilurina (*piraklostrobin* i *trifloksistrobin*). Izolati *Cercospora beticola* pokazali su općenito smanjenu osjetljivost na triazolni fungicid *tetrakonazol*. Od 11 izolata 8 ih je pokazalo slabiju osjetljivost ili rezistentnost! (izvor: Agronomski fakultet Zagreb, Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Ministarstvo poljoprivrede) (<https://rezistentnost-szb-hr/>)!

Zaštita šećerne repe se obavezno provodi nakon pojave prvih znakova pjegavosti na vanjskoj rozeti lišća, a budući da kritično razdoblje za razvoj ovih bolesti još traje narednih mjesec dana proizvođačima nadalje preporučujemo pregledavati zdravstvenu ispravnost polja, odnosno nakon uočenih znakova nastaviti mjere usmjerene zaštite.

VAŽNO: Budući smo tijekom proteklog mjeseca srpnja o.g. na lokalitetima uz rijeku Dravu i Muru zabilježili 89,6 mm (Donja Dubrava) do 135 mm (Mursko Središće) i ukupno mjesečno zadržavanje vlage na biljnim organima u trajanju dužem od 16.500 minuta (a tijekom 15 srpanjskih dana najviše su dnevne temperature bile >30°C), zbog **takvih smo uvjeta u proteklom razdoblju zabilježili pravu epifitociju razvoja uzročnika pjegavosti lišća šećerne repe (*Cercospora baticola*), a bolest se još u jačoj mjeri javlja i na usjevima cikle!**

U narednim danima očekujemo naredni jači razvoj ove bolesti, čemu će svakako pogodovati dugotrajne jutarnje rose i temperature zraka od 25° do 32°C, pri čemu su noćne vrijednosti barem 15°C a relativna vlažnost zraka je iznad 90 %!!

Koristiti propisane količine ili doze pripravaka, uz utrošak 300-350 litara škropiva/ha.

Proizvođače šećerne repe obavještavamo da od zadnje dekade mjeseca srpnja i tijekom prve dekade mjeseca kolovoza bilježimo jači let leptira lisnih sovica (*Noctuidae*), pa je potrebno pratiti usjeve na moguće pojave i štetnost od njihovih gusjenica, pa je prema kritičnim pragovima potrebno moguće primijeniti i neki od dopuštenih insekticida (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>)!

VAŽNO: sve poljoprivredne proizvođače upućujemo na redovito praćenje Fitosanitarnog informacijskog sustava (FIS) pri Ministarstvu poljoprivrede (mps.hr), svakako prije primjene bilo

kojeg sredstva za zaštitu bilja dopuštenog za profesionalnu primjenu radi moguće promjene u registraciji (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>).

Usjeve cikle u pravilu ne tretiramo protiv lisnih pjegavosti. Moguće je zaštita potrebna samo u usjevima iz ljetne sjetve, poglavito ako se takva polja nalaze blizu usjeva cikle iz proljetne sjetve, jer se tada bolest sa odraslih širi na tek mlade biljčice! U tom slučaju preporučujemo preventivno ili prije jače pojave bolesti protiv lisne pjegavosti tretirati dopuštenim pripravcima, vodeći računa o propisanoj karenici (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>).

Također preporučujemo višekratna folijarna tretiranje usjeva šećerne repe protiv pojave crne truleži srca zadebljalog korijena vodo-topivim hranjivima s naglašenim sadržajem mikro-hranjiva bor (s folijarnim hranjivima ne miješati *bakarne* pripravke)!

mr.sc. Milorad Šubić, dipl.inž.agr.

milorad.subic@mps.hr